

**El procés d'ensenyament aprenentatge**

Codi: 101634

Crèdits: 6

| Titulació               | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------------|-------|------|----------|
| 2500260 Educació social | OB    | 1    | 2        |
| 2500261 Pedagogia       | OB    | 1    | 2        |

**Professor/a de contacte**

Nom: Antoni Navío Gámez

Correu electrònic: Antoni.Navio@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Equip docent**

Daniel Ortega

**Prerequisits**

La base del procés d'ensenyament-aprenentatge es configura durant el primer curs. Destaquem la importància de l'assignatura Teories i Història de l'Educació pel què fa a la fonamentació que aporta per a la comprensió del procés d'ensenyament-aprenentatge.

**Objectius**

- 1) Analitzar aspectes que conformen realitats educatives i institucionals en contextos educatius formals i no formals
- 2) Analitzar necessitats educatives i formatives per tal de dissenyar processos d'ensenyament-aprenentatge.
- 3) Dissenyar, desenvolupar i avaluar processos, projectes, programes i activitats per a intervenir en contextos educatius i formatius.
- 4) Analitzar críticament propostes i alternatives a situacions pròpies de la professió.
- 5) Fonamentar la pràctica educativa en els principis que regeixen el procés d'ensenyament aprenentatge des de la perspectiva de la Didàctica General.

**Competències**

Educació social

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.

- Dissenyar plans i processos d'avaluació segons les diferents finalitats, tècniques i instruments, moments i perspectives de l'avaluació educativa.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).
- Utilitzar les tecnologies de la informació i comunicació per aprendre, comunicar-se i col·laborar en contextos educatius.

#### Pedagogia

- Avaluar els processos d'ensenyament-aprenentatge i els agents educatius.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Diagnosticar les necessitats i possibilitats de desenvolupament de les persones per a fonamentar el desenvolupament de les accions educatives i formatives.
- Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als contextos educatius i formatius, en les modalitats presencials i virtuals.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, comunicar-se i col·laborar en contextos educatius i formatius.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les característiques dels grups d'aprenentatge.
2. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva.
3. Dissenyar projectes i accions adaptades als contextos educatius i als destinataris de les mateixes.
4. Elaborar dispositius d'avaluació d'aprenentatges especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).
5. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
6. Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.
7. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics.
8. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics.
9. Utilitzar les plataformes virtuals com a eina de comunicació i de gestió de les activitats dirigides i supervisades.

## Continguts

### I. Fonamentació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge (1 ECTS)

- La visió didàctica del procés d'ensenyament-aprenentatge: anàlisi de l'acte didàctic des de les diferents components que el conformen: ensenyament, aprenentatge, instrucció i formació; i des de les variables que hi intervenen: nuclears i contextuais.

### II. La programació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge (3 ECTS)

- L'elaboració de plans programes i projectes: conceptualització i característiques, models de planificació i disseny, la concreció i la contextualització curricular.
- Elements de programació didàctica i curricular: destinataris, objectius, continguts, estratègies metodològiques, mitjans i recursos.

### III. L'avaluació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge (2 ECTS)

- Principis d'avaluació: concepte i dimensions.
- La planificació de l'avaluació del procés d'ensenyament aprenentatge.
- Instruments i tècniques d'avaluació.

## Metodologia

GRAN GRUP

Permeten la presentació dels continguts alhora que participar activament en llur desenvolupament. Malgrat ser una tipologia d'activitat on el protagonisme recau en la figura docent, cal fomentar la participació activa de l'alumnat, especialment compartint els aprenentatges que s'han assolit o que s'estan assolint. En aquest moment, per exemple, es quan es presenten les activitats pràctiques que formaran part de l'assignatura i que es realitzaran individualment o grupal.

## SEMINARIS

Permeten treballar en grups mitjans (25 persones aprox.) per tal de reforçar el treball individual i de grup petit (5 persones aprox.). Es alhora l'espai adequat per al debat i per personalitzar, sense perdre de referència el grup, l'aprenentatge.

## Activitats formatives

| Títol                            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                 |       |      |                          |
| Avaluació                        | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9   |
| Gran grup                        | 30    | 1,2  | 1, 3, 4, 6, 9            |
| Seminaris                        | 15    | 0,6  | 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9      |
| Tipus: Supervisades              |       |      |                          |
| Seguiments individuals i grupals | 30    | 1,2  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9   |
| Tipus: Autònomes                 |       |      |                          |
| Estudi, lectures, etc.           | 75    | 3    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9   |

## Avaluació

### RESOLUCIÓ DE CASOS PRÀCTICS

Realització de 7 activitats grupals basades en la resolució de casos pràctics a partir del treball en grup. Es lliuraran en terminis establerts acordats el primer dia de classe. La resposta als lliuraments els farà en un termini màxim de 2 setmanes i en cas d'obtenir una qualificació inferior a 5 s'haurà de refer la tasca.

### PROVES TEÒRIQUES

Realització de 2 proves d'avaluació de caràcter individual. En cas que les proves teòriques estiguin suspeses (qualificació inferior a 5) o no presentades s'habilitarà un dia específic al final del període per a fer la recuperació corresponent. No es podran recuperar proves teòriques si l'estudiant no s'ha presentat a cap de les planificades durant el desenvolupament de l'assignatura. Les qualificacions es comunicaran en termini màxim de 2 setmanes

### EXERCICIS REFLEXIUS INDIVIDUALS

Es realitzaran dos exercicis individuals de caràcter reflexiu durant el desenvolupament de l'assignatura. La qualificació es comunicarà en termini màxim de 2 setmanes després del lliurament

### ASPECTES GENERALS

És condició indispensable superar totes les proves d'avaluació (exercicis reflexius individuals, proves teòriques i resolució de casos pràctics) (qualificació igual o superior a 5) per poder superar l'assignatura.

La superació de l'assignatura suposa una assistència de l'estudiant a classe del 80% mínim. En cas que es detecti plagí, la qualificació de l'assignatura serà SUSPÈS

#### DATES DE REALITZACIÓ DE LES PROVES TEÒRIQUES

Grup de Pedagogia: Prova teòrica primera part de l'assignatura: 19/3/2020. Prova teòrica segona part de l'assignatura: 11/6/2020. Recuperació: 25/6/2020.

Grup d'Educació Social: Prova teòrica primera part de l'assignatura: 17/3/2020. Prova teòrica segona part de l'assignatura: 2/6/2020. Recuperació: 16/6/2020.

#### Activitats d'avaluació

| Títol                           | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge  |
|---------------------------------|-----|-------|------|---------------------------|
| Exercicis reflexius individuals | 15% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Proves teòriques                | 50% | 0     | 0    | 1, 3, 4, 6                |
| Resolució de casos pràctics     | 35% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |

#### Bibliografia

BOLÍVAR, A. (2008): Didáctica y Currículum: de la modernidad a la postmodernidad. Ediciones Aljibe: Archidona

CABRERA, F. A. (2000): Evaluación de la formación. Editorial Síntesis: Madrid.

MEDINA, A. ; SALVADOR, F. (Coord.) (2009): Didáctica General. Pearso-UNED: Madrid.

NAVARRO, R. (Coord.) (2007): Didáctica y Currículum para el desarrollo de competencias. Dykinson: Madrid.

RODRÍGUEZ ROJO, M. (Coord.) (2002): Didáctica General. Qué y cómo enseñar en la sociedad de la información. Biblioteca Nueva: Madrid.

SALVADOR MATA, F.; RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, J.L.; BOLÍVAR, A. (Dtores.) (2004): Diccionario enciclopédico de Didáctica. Ediciones Aljibe: Archidona (2 volúmenes).

SÁNCHEZ HUETE, J. C. (Coord) (2008): Compendio de Didáctica General. Editorial CCS: Madrid.

SEVILLANO, M.L. (2004): Didáctica en el siglo XXI. Ejes en el aprendizaje y enseñanza de calidad. McGraw-Hill: Madrid.

TEJADA, J. (2005): Didáctica-Currículum. Diseño, desarrollo y evaluación curricular. Davinci: Barcelona.

TEJADA, J.; GIMÉNEZ, V. (Coords.) (2006): Formación de Formadores. Escenario aula. Thomson: Madrid.

TORRE, S. (1993): Didáctica y Currículum. Bases y componentes del proceso formativo. Dykinson: Madrid.